

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES, DE
L'EMPLOI ET DES PENSIONS

COMMISSIE VOOR SOCIALE ZAKEN, WERK EN
PENSIOENEN

Mercredi

Woensdag

06-07-2022

06-07-2022

Matin

Voormiddag

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de lutttes originales – Groen
PS	Parti Socialiste
VB	Vlaams Belang
MR	Mouvement Réformateur
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
Vooruit	Vooruit
Les Engagés	Les Engagés
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 55 0000/000	Document parlementaire de la 55 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 55 0000/000	Parlementair stuk van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be	www.dekamer.be
e-mail : publications@lachambre.be	e-mail : publicaties@dekamer.be

SOMMAIRE

Questions jointes de 1
 - Hans Verreyt à Pierre-Yves Dermagne (VPM 1
 Économie et Travail) sur "Le recouvrement du
 droit passerelle indûment versé" (55027954C)

- Katrien Houtmeyers à David Clarinval (Classes 1
 moyennes, Indépendants, PME et Agriculture,
 Réformes institutionnelles et Renouveau
 démocratique, chargé du Com. Ext.) sur "Les cas
 d'abus du droit passerelle" (55028711C)

Orateurs: **Hans Verreyt, Katrien
 Houtmeyers, David Clarinval**, ministre des
 Classes moyennes, des Indépendants, des
 PME et de l'Agriculture, des Réformes
 institutionnelles et du Renouveau
 démocratique, chargé du Commerce extérieur

Question de Wim Van der Donckt à David 5
 Clarinval (Classes moyennes, Indépendants, PME
 et Agriculture, Réformes institutionnelles et
 Renouveau démocratique, chargé du Com. Ext.)
 sur "La pension des conjoints aidants"
 (55029268C)

Orateurs: **Wim Van der Donckt, David
 Clarinval**, ministre des Classes moyennes,
 des Indépendants, des PME et de
 l'Agriculture, des Réformes institutionnelles et
 du Renouveau démocratique, chargé du
 Commerce extérieur

Question de Marie-Colline Leroy à David Clarinval 6
 (Classes moyennes, Indépendants, PME et
 Agriculture, Réformes institutionnelles et
 Renouveau démocratique, chargé du Com. Ext.)
 sur "La Commission artistes, les jetons de
 présence et le régime des indépendants"
 (55029407C)

Orateurs: **Marie-Colline Leroy, David
 Clarinval**, ministre des Classes moyennes,
 des Indépendants, des PME et de
 l'Agriculture, des Réformes institutionnelles et
 du Renouveau démocratique, chargé du
 Commerce extérieur

INHOUD

Samengevoegde vragen van 1
 - Hans Verreyt aan Pierre-Yves Dermagne (VEM 1
 Economie en Werk) over "De terugvordering van
 onterecht verleend overbruggingsrecht"
 (55027954C)

- Katrien Houtmeyers aan David Clarinval 1
 (Middenstand, Zelfstandigen, Kmo's en
 Landbouw, Institutionele Hervormingen en
 Democratische Vernieuwing, belast met Buit.
 handel) over "De gevallen van misbruik van het
 overbruggingsrecht" (55028711C)

Sprekers: **Hans Verreyt, Katrien
 Houtmeyers, David Clarinval**, minister van
 Middenstand, Zelfstandigen, KMO's en
 Landbouw, Institutionele Hervormingen en
 Democratische Vernieuwing, belast met
 Buitenlandse Handel

Vraag van Wim Van der Donckt aan David 5
 Clarinval (Middenstand, Zelfstandigen, Kmo's en
 Landbouw, Institutionele Hervormingen en
 Democratische Vernieuwing, belast met Buit.
 handel) over "De pensioenen van meewerkende
 echtgenoten" (55029268C)

Sprekers: **Wim Van der Donckt, David
 Clarinval**, minister van Middenstand,
 Zelfstandigen, KMO's en Landbouw,
 Institutionele Hervormingen en Democratische
 Vernieuwing, belast met Buitenlandse Handel

Vraag van Marie-Colline Leroy aan David 6
 Clarinval (Middenstand, Zelfstandigen, Kmo's en
 Landbouw, Institutionele Hervormingen en
 Democratische Vernieuwing, belast met Buit.
 handel) over "De Commissie Kunstenaars, de
 zitpenningen en het stelsel van de zelfstandigen"
 (55029407C)

Sprekers: **Marie-Colline Leroy, David
 Clarinval**, minister van Middenstand,
 Zelfstandigen, KMO's en Landbouw,
 Institutionele Hervormingen en Democratische
 Vernieuwing, belast met Buitenlandse Handel

COMMISSION DES AFFAIRES
SOCIALES, DE L'EMPLOI ET DES
PENSIONS

COMMISSIE VOOR SOCIALE
ZAKEN, WERK EN PENSIOENEN

du

van

MERCREDI 6 JUILLET 2022

WOENSDAG 6 JULI 2022

Matin

Voormiddag

Le développement des questions commence à 11 h 39. La réunion est présidée par Mme Marie-Colline Leroy.

De behandeling van de vragen begint om 11.39 uur. De vergadering wordt voorgezeten door mevrouw Marie-Colline Leroy.

Les textes figurant en italique dans le Compte rendu intégral n'ont pas été prononcés et sont la reproduction exacte des textes déposés par les auteurs.

De teksten die in cursief zijn opgenomen in het Integraal Verslag werden niet uitgesproken en steunen uitsluitend op de tekst die de spreker heeft ingediend.

01 **Samengevoegde vragen van**

- Hans Verreyt aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De terugvordering van onterecht verleend overbruggingsrecht" (55027954C)
- Katrien Houtmeyers aan David Clarinval (Middenstand, Zelfstandigen, Kmo's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing, belast met Buit. handel) over "De gevallen van misbruik van het overbruggingsrecht" (55028711C)

01 **Questions jointes de**

- Hans Verreyt à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "Le recouvrement du droit passerelle indûment versé" (55027954C)
- Katrien Houtmeyers à David Clarinval (Classes moyennes, Indépendants, PME et Agriculture, Réformes institutionnelles et Renouveau démocratique, chargé du Com. Ext.) sur "Les cas d'abus du droit passerelle" (55028711C)

01.01 **Hans Verreyt** (VB): Mevrouw de voorzitter, om de gevolgen van de verplichte sluitingen tijdens de coronacrisis voor bedrijven te verzachten, werden tal van maatregelen ingevoerd. Zowel op gewestelijk als op federaal vlak konden zelfstandigen en bedrijven namelijk steun aanvragen.

Uit gegevens van het Vlaams Agentschap Innoveren en Ondernemen blijkt dat men tot op heden in Vlaanderen reeds voor meer dan 135 miljoen euro aan premies die onterecht werden uitbetaald, heeft teruggevorderd. Uit onze eerdere schriftelijke vraag van 6 april, blijkt dat er op het federale niveau wel meer werd teruggevorderd, maar dat er ook voor 8 miljoen euro boetes werden uitgeschreven. Er is dus duidelijk een verschil tussen het percentage frauduleuze dossiers op het Vlaamse niveau en op het federale niveau.

Hoe verklaart u het verschil in misbruiken tussen beide niveaus? Hoe zult u de dienst die bevoegd is voor de controles op de voorwaarden voor toekenning van het overbruggingsrecht versterken, zodat er ook op het federale niveau een inhaaloperatie kan worden uitgevoerd?

01.01 **Hans Verreyt** (VB): Durant les fermetures obligatoires dans le cadre de la pandémie, les entreprises ont pu bénéficier de mesures d'aide au niveau tant flamand que fédéral. Des abus ont toutefois été constatés.

Comment le ministre explique-t-il en la matière la différence entre ces deux niveaux de pouvoir? De quelle manière renforcera-t-il le service qui contrôle les conditions d'octroi du droit passerelle?

01.02 **Katrien Houtmeyers** (N-VA): Mevrouw de voorzitter, ik verwijs naar de schriftelijke versie van mijn mondelinge vraag.

Recent verscheen in de pers dat Vlaanderen haar strijd tegen het misbruik van coronasteunmaatregelen heeft opgevoerd. Van de 2,6 miljard euro steun die ze aan 193.000 ondernemingen had gegeven, vorderde ze intussen 114,2 miljoen euro terug. Uit uw antwoord op mijn schriftelijke vraag begreep ik dat de federale regering inmiddels 201 miljoen euro heeft gerecupereerd van 5,5 miljard euro toegekende steun.

Ik had hierover toch nog een aantal vragen.

- Als u spreekt van "gerecupereerde" bedragen, gaat het dan om sommen die effectief al terugbetaald zijn door de ondernemingen of die alleen nog maar teruggevorderd zijn? In dat laatste geval: kan u ook meegeven welke bedragen er effectief al zijn teruggestort?

- Volgens eerdere cijfers werd in 2020 (maart tot eind december) al 125 miljoen euro gerecupereerd. Dat zou betekenen dat er sinds januari 2021 procentueel veel minder gelden zijn gerecupereerd (ongeveer 75.000 euro). Hoe verklaart u dat?

- Ook al kunnen de Vlaamse en federale cijfers moeilijk met elkaar vergeleken worden omdat het om andere steunmaatregelen gaat, toch vind ik het verschil opvallend. Hoe verklaart u dat Vlaanderen procentueel veel meer middelen heeft gerecupereerd?

- Vlaanderen overweegt nog een bijsturing van de controles. Geldt dat ook voor u? Bent u van plan om de controles nog aan te scherpen?

- 201 miljoen euro, daar moeten ook frauduleuze dossiers tussen zitten. Kan u zeggen hoeveel ondernemingen effectief zijn vervolgd voor fraude en hoeveel/welke boetes dat opleverde?

- Zijn er nog verleningen gepland van de crisismaatregel overbruggingsrecht of lopen alle pijlers eind deze maand af?

- In uw recente schriftelijk antwoord beloofde u uitgebreid cijfermateriaal over te maken, maar dat ontving ik nog niet. Kan u hier aub snel werk van maken? Kan u voor alle coronamaatregelen van de federale overheid, binnen uw bevoegdheid, het volgende bezorgen (telkens per maatregel): de totale uitgaven tot nu toe, aantal inspecties, teruggevorderd bedrag (hoeveel omwille vergissing en hoeveel omwille van (vermoeden van) fraude), effectief teruggestort bedrag? Kunnen deze cijfers ook opgesplitst worden per gewest? Zo nee, waarom niet? Deze moeten toch voorhanden zijn?

01.03 **Minister David Clarinval**: Mevrouw Houtmeyers, mijnheer Verreyt, sinds het begin van de crisis werden binnen het sociaal statuut van de zelfstandigen drie controlelijnen voor het crisioverbruggingsrecht georganiseerd. Ik heb al vaak verteld over die eerste, tweede en derde lijn. Deze drie verificatie- en controlelijnen werken samen en delen geregeld informatie met elkaar. Hun controles vinden zowel a priori als a posteriori plaats, op gerichte of willekeurige manier.

Als er wordt gesproken over gerecupereerde bedragen, wordt er

01.02 **Katrien Houtmeyers** (N-VA): *Dans le cadre de la lutte contre les abus relatifs aux mesures de soutien prises pendant la crise du coronavirus, la Flandre a déjà récupéré 114,2 millions d'euros sur les 2,6 milliards d'euros octroyés. En ce qui concerne le pouvoir fédéral, il s'agit de 201 millions d'euros sur les 5,5 milliards d'euros de soutien octroyé.*

Ces 201 millions ont-ils déjà été remboursés ou uniquement récupérés? Quel montant a été déjà effectivement remboursé? Comment se fait-il qu'en 2021, l'on ait récupéré beaucoup moins en pourcentage qu'en 2020? Comment se fait-il que la Flandre ait beaucoup plus récupéré en pourcentage? Le pouvoir fédéral renforcera-t-il encore les contrôles, à l'instar de la Flandre? Combien d'entreprises ont été poursuivies pour fraude et quelles amendes ont été infligées? Le droit passerelle sera-t-il encore prolongé? Pourrais-je également recevoir les données chiffrées détaillées promises par le ministre à cet égard?

01.03 **David Clarinval**, ministre: Je renvoie à mes réponses précédentes concernant les trois lignes de vérification et de contrôle. Sur les 253 millions d'euros récupérés, 205 millions d'euros avaient déjà été récupérés au 31 mars 2022. Les procédures de demande ayant été affinées, le risque d'erreurs dans les

verwezen naar de sommen die al daadwerkelijk werden gerecupereerd door de sociale verzekeringsfondsen. Sinds het begin van de crisis hebben die een bedrag van iets meer dan 253 miljoen euro teruggevorderd. Van dat bedrag hebben ze al 205 miljoen euro kunnen recupereren. Dat was de situatie op 31 maart 2022. De verhouding van de door de federale overheid teruggevorderde bedragen ten opzichte van de uitbetaalde bedragen geeft bijgevolg een vergelijkbaar resultaat. Dat is te verklaren doordat de aanvraagprocedures en -richtlijnen met betrekking tot de diverse steunmaatregelen verder werden verfijnd en er voor bepaalde steunmaatregelen elke maand opnieuw een aanvraag diende te gebeuren, waardoor de kans op foutieve uitbetalingen en fraude kleiner werd. Deze manier van werken heeft een directe impact op eventueel terug te vorderen bedragen.

Onlangs heb ik de controles in de derde lijn versterkt met de toekenning van een jaarlijks structureel budget van 335.000 euro, wat overeenstemt met de aanwerving van vijf administratieve medewerkers. Met dat budget moet de directie ECL de bestaande controlemechanismen kunnen versterken en zo nodig aanpassen.

De specifieke controles en onderzoeken naar eventuele misbruiken met het overbruggingsrecht blijven van kracht. In 2022 – dit zijn de cijfers op 31 mei – heeft de directie ECL van het RSVZ met controles in de derde lijn 666 onderzoeken van dit type geopend en 987 onderzoeken afgerond, waarvan 536 met een positief gevolg. Onder 'positief onderzocht' wordt verstaan: een regularisatie van het overbruggingsrecht, een regularisatie van de aansluiting met eventuele verhogingen, of nog, administratieve geldboetes voor laattijdige aansluiting of een juridische procedure.

Zo heeft men ook een aantal specifieke controles uitgevoerd.

Daarenboven kan ik u meedelen dat de directie ECL momenteel bezig is met de terugvordering van onterecht genoten uitkeringen overbruggingsrecht met gezinslasten, aangezien de betrokken zelfstandigen hier geen recht op hadden. Sinds het begin van de crisis tot en met 31 maart 2021 heeft de ECL 6.278 onderzoeken afgerond. Van deze onderzoeken bleken er 2.565 positief. De dienst Administratieve Geldboetes van de RSVZ heeft 101 geldboetes wegens laattijdige aansluiting opgelegd, gelinkt aan fraude met betrekking tot de crisismaatregelen. Parallel hiermee heeft de RSVZ samengewerkt met het auditoraat in 456 dossiers gelinkt aan de crisismaatregelen, overeenkomstig de cijfers op 31 mei 2022. 173 dossiers werden afgerond en voor 283 dossiers loopt het onderzoek nog. Ik heb geen zicht op de eventuele gerechtelijke sancties die worden opgelegd naar aanleiding van een vermoeden van misbruik van de tijdelijke crisismaatregelen.

Wat de crisismaatregelen betreft, is er momenteel geen verlenging voorzien, noch van het coronadispositief, noch van het Oekraïnedispositief. Mijn voorstel tot hervorming van het klassieke overbruggingsrecht zal deze week nog worden besproken in IKW met het oog op een spoedige behandeling ervan in de ministerraad. Deze hervorming moet toelaten dat het klassieke overbruggingsrecht dichter aansluit op de dagelijkse realiteit van de zelfstandigen. Daarnaast wil ik ook een crisisluik wettelijk verankeren zodat in tijden van crisis de krijtlijnen van een crisisuitkering duidelijk zijn en snel

paiements et les risques de fraude ont été réduits, ce qui a une incidence sur les montants à recouvrer.

J'ai récemment alloué un budget structurel annuel de 335 000 euros pour les contrôles de troisième ligne, ce qui correspond au recrutement de cinq collaborateurs administratifs. La direction Concurrence loyale (ECL) de l'ONSS peut ainsi renforcer les mécanismes de contrôle existants. Au 31 mai de cette année, l'ECL avait ouvert 666 enquêtes et en avait clôturé 987, dont 536 ont abouti. Cela signifie qu'une régularisation a eu lieu, que des amendes administratives ont été infligées ou qu'une procédure juridique a été engagée.

La direction Concurrence loyale (ECL) est en train de récupérer les indemnités indûment perçues en matière de droit passerelle avec charge de famille. Entre le début de la crise du coronavirus et le 31 mars 2021, la direction ECL a clôturé 6 278 enquêtes, dont 2 565 se sont avérées positives. Le service des Amendes administratives de l'INASTI a infligé 101 amendes pour affiliation tardive liée à des fraudes en lien avec les mesures prises dans le cadre de la crise sanitaire. L'INASTI a collaboré avec l'auditorat dans 456 dossiers jusqu'au 31 mai 2022. Par ailleurs, 173 dossiers ont été clôturés et une enquête est encore en cours pour 283 autres. Je n'ai pas de vision sur les éventuelles sanctions pénales.

À l'heure actuelle, nous ne prévoyons pas de prolonger l'outil Corona ni l'outil Ukraine. Ma proposition de réforme du droit passerelle classique sera discutée cette semaine au sein du groupe de travail intercabinets en vue de son examen à brève échéance par le Conseil des ministres. Notre intention est de mieux faire coïncider le droit passerelle classique avec la réalité quotidienne. Par ailleurs, je souhaite aligner et

geactiveerd kunnen worden door de regering.

Ik heb van mijn administratie de cijfers ontvangen met betrekking tot het aantal zelfstandigen dat het crisioverbruggingsrecht heeft ontvangen. Ik zal u die laten bezorgen via het secretariaat van de Kamer. De verdeling gebeurt steeds volgens type overbruggingsrecht per jaar. De boekhoudkundige prestaties voor het crisioverbruggingsrecht bedragen meer dan 3 miljard euro voor 2020; 2,3 miljard euro voor 2021 en 100 miljoen euro voor het eerste trimester van 2022.

Het RSVZ beschikt enkel over globale cijfers.

01.04 Hans Verreyt (VB): Mijnheer de minister, dank u voor uw antwoord. De overheid heeft in de voorbije twee jaar laten zien dat wij heel sociaal kunnen zijn, maar ik meen dat wij enkel sociaal kunnen zijn als ook de misbruiken en de fraudegevallen worden aangepakt. Ondanks de cijfers die u noemt, en die beter zijn dan in de eerste jaren van de coronacrisis, kunnen wij niet om het feit heen dat in Vlaanderen veel sneller geschakeld is en dat men daar veel meer potentiële fraudedossiers opgespoord heeft. Daar zijn verhoudingsgewijs ook meer terugvorderingen gedaan.

Ik meen dat dit een vaststelling is waar wij niet omheen kunnen. Ik meen dat het tweede luik van sociaal zijn, betekent dat men sociaal rechtvaardig moet zijn. Dat wij daarvoor controles moeten doen, en dat wij het aantal opvoeren, kan ik enkel toejuichen. U zult dat moeten doen als u de cijfers inzake sociale en fiscale fraudebestrijding wil behalen die in uw begroting opgenomen zijn.

01.05 Katrien Houtmeyers (N-VA): Mijnheer de minister, dank u voor uw toelichting. Wat mij nog altijd een beetje zorgen baart, is dat u geen zicht hebt op de gerechtelijke sanctiemaatregelen. Ik vraag mij echt af: zijn die er wel, komen die er wel? Of kunnen zelfstandigen inderdaad weggelaten met een terugbetaling als zij niet correct geweest zijn?

Ik vraag mij ook af wanneer wij de cijfers kunnen ontvangen via mail. U zegt dat u ze via het secretariaat zult bezorgen. Maar u hebt op mijn vorige vraag ook geantwoord dat u ze zou bezorgen, en ik heb ze nog altijd niet, meer dan een maand later. Kunnen wij ze vandaag nog krijgen?

01.06 David Clarinval, ministre: Normalement, nous étions censés les envoyer. Peut-être y a-t-il eu un souci. En tout cas, madame la présidente, je puis vous communiquer les chiffres. S'agissant des statistiques judiciaires, c'est mon collègue Van Quickenborne qui pourra vous répondre.

La **présidente:** Très bien, monsieur le ministre. Nous les transférerons ensuite. Je suis désolée pour le manque d'organisation.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

ancrer juridiquement une allocation de crise.

Par l'intermédiaire du secrétariat de la Chambre, je fournirai les chiffres concernant le nombre d'indépendants qui ont bénéficié du droit passerelle de crise. Les prestations comptables relatives au droit passerelle de crise s'élèvent à plus de 3 milliards d'euros pour 2020, 2,3 milliards d'euros pour 2021 et 100 millions d'euros pour le premier trimestre 2022.

01.04 Hans Verreyt (VB): Les autorités ont, à juste titre, montré leur côté social au cours des deux dernières années, mais on ne peut adopter cette attitude qu'en luttant également contre les abus et la fraude. Le nombre de dossiers de fraude potentielle détectés et de recouvrements réalisés est beaucoup plus élevé en Flandre. Je ne puis que me réjouir de l'augmentation du nombre de contrôles, qui sont d'ailleurs aussi nécessaires pour atteindre les objectifs budgétaires fixés.

01.05 Katrien Houtmeyers (N-VA): Je m'inquiète toutefois du fait que le ministre n'ait aucune idée des mesures de sanctions judiciaires. Seront-elles finalement instaurées? Et quand tous les chiffres pertinents nous seront-ils enfin transmis par courriel?

01.06 Minister David Clarinval: Ik deel u de cijfers die ik zonet gegeven heb graag schriftelijk mee. Voor het overige moet u zich tot de minister van Justitie wenden.

02 Vraag van Wim Van der Donckt aan David Clarinval (Middenstand, Zelfstandigen, Kmo's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing, belast met Buit. handel) over "De pensioenen van meewerkende echtgenoten" (55029268C)

02 Question de Wim Van der Donckt à David Clarinval (Classes moyennes, Indépendants, PME et Agriculture, Réformes institutionnelles et Renouveau démocratique, chargé du Com. Ext.) sur "La pension des conjoints aidants" (55029268C)

02.01 Wim Van der Donckt (N-VA): Mijnheer de minister, reeds lang wordt er gesproken over een verbetering van het pensioen dat kan worden toegekend aan sommige meewerkende echtgenoten.

Mogen wij op dit vlak nog een initiatief verwachten van de regering? Zo ja, wanneer zal dit gebeuren en welke maatregelen zullen er worden genomen?

02.01 Wim Van der Donckt (N-VA): Il est question depuis longtemps d'améliorer la pension de certains conjoints aidants.

Le gouvernement prendra-t-il une initiative en la matière? Dans l'affirmative, quelle en sera la teneur?

02.02 Minister David Clarinval: Mijnheer Van der Donckt, de ministerraad heeft op 1 april jongstleden in eerste lezing een voorontwerp van wet goedgekeurd tot wijziging van de wet van 15 mei 1984, houdende maatregelen tot harmonisering van de pensioenregelingen wat betreft het minimumpensioen van de meewerkende echtgenoten.

De meewerkende echtgenoten hebben immers pas sinds 2003 de wettelijke mogelijkheid om eigen pensioenrechten op te bouwen in het sociaal statuut, maar het maxistatuut was enkel facultatief. Bovendien zijn velen onder hen pas vanaf eind juli 2005 pensioenrechten beginnen op te bouwen, de datum waarop zij zich verplicht moesten aansluiten onder het maxistatuut.

Het feit dat meewerkende echtgenoten lange tijd geen eigen pensioenrechten konden opbouwen, maakt een verschil met andere zelfstandigen in hoofdberoep. De meewerkende echtgenoten geboren tussen 1956 en mei 1968 zullen dus in het kader van het maxistatuut, en afgezien van rechten opgebouwd in andere stelsels, niet voldoende loopbaanjaren kunnen presteren die pensioenrechten opbouwen, namelijk 30 jaar, om een individueel recht te openen op een berekening op basis van het minimumpensioen, ondanks hun verplichte aansluiting en dus de betaling van sociale bijdragen onder het maxistatuut, en de eventuele jaren van werkelijke activiteit die voorafgingen aan de verplichte aansluiting van de meewerkende echtgenoten bij het sociaal statuut, waarvoor het niet mogelijk was om individuele pensioenrechten op te bouwen.

Het voorontwerp van wet dat in april werd voorgelegd aan de ministerraad beoogt dus een oplossing te vinden om ervoor te zorgen dat de voormelde meewerkende echtgenoten, die zich dus verplicht moesten aansluiten bij het statuut, toegang krijgen tot het minimumpensioen.

De Raad van State heeft zijn advies over het ontwerp uitgebracht. Binnenkort zal een tweede lezing volgen in de ministerraad.

Dit dossier is inderdaad zeer dringend als wij een inwerkingtreding willen in 2023.

02.02 David Clarinval, ministre: Le 1er avril 2022, le Conseil des ministres a approuvé en première lecture un avant-projet de loi modifiant la loi du 15 mai 1984.

Les conjoints aidants n'ont la possibilité légale de se constituer leurs propres droits à la pension dans le statut social que depuis 2003. Le maxi-statut était uniquement facultatif. En outre, nombre d'entre eux n'ont commencé à se constituer des droits à la pension qu'à partir de fin juillet 2005, soit à partir du moment où ils ont été obligés de s'affilier sous le maxi-statut.

Dans le cadre du maxi-statut et abstraction faite des droits constitués dans d'autres régimes, les conjoints aidants nés entre 1956 et mai 1968 ne pourront pas avoir suffisamment d'années de carrière constitutives de droits à la pension, à savoir 30 ans, pour ouvrir un droit individuel à un calcul basé sur la pension minimum.

L'avant-projet de loi dispose que les conjoints aidants précités, qui ont été obligés d'adhérer au statut, auront accès à la pension minimum.

Le Conseil d'État a déjà rendu son avis sur le projet. Une deuxième lecture en Conseil des ministres

suivra prochainement. Ce dossier est particulièrement urgent si nous voulons que la loi entre en vigueur en 2023.

02.03 Wim Van der Donckt (N-VA): Mijnheer de minister, dank u voor het antwoord. Er volgt dus een tweede lezing. U veronderstelt dat dit in orde zal komen in 2023. Voor 2022 zit het er dus zeker niet meer in, vooral ook omdat ik heb opgemerkt dat blijkbaar de maatregel "meewerkende echtgenote" in de opdrachtenbegroting van het RSVZ verdwenen is of verschoven is naar mypension.be. Voor 2022 zal het dus niet meer zijn. We kijken uit naar 2023, maar ik vrees er een beetje voor.

02.03 Wim Van der Donckt (N-VA): J'ai des doutes sur le calendrier prévu, car la mesure relative au conjoint aidant a disparu du budget des missions de l'INASTI ou a été transférée à mypension.be.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

03 Question de Marie-Colline Leroy à David Clarinval (Classes moyennes, Indépendants, PME et Agriculture, Réformes institutionnelles et Renouveau démocratique, chargé du Com. Ext.) sur "La Commission artistes, les jetons de présence et le régime des indépendants" (55029407C)

03 Vraag van Marie-Colline Leroy aan David Clarinval (Middenstand, Zelfstandigen, Kmo's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing, belast met Buit. handel) over "De Commissie Kunstenaars, de zitpenningen en het stelsel van de zelfstandigen" (55029407C)

03.01 Marie-Colline Leroy (Ecolo-Groen): *Monsieur le Ministre, revenons à l'échange de vue que nous avons eu ce 1er juillet dans le cadre de la Réforme du Statut des Travailleur.ses des Arts.*

03.01 Marie-Colline Leroy (Ecolo-Groen): *Het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de werking van de Kunstwerkcommissie voorziet in een presentiegeld van 300 euro voor de voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter, en een presentiegeld van 150 euro voor de andere in aanmerking komende leden. U stelt dat die bedragen niet aan socialezekerheidsbijdragen onderworpen zullen worden, maar door de FOD Financiën aan het RSVZ meegedeeld zullen worden.*

L'Art 9, § 1 du Projet d'Arrêté Royal relatif au fonctionnement de la Commission du Travail des Arts dit qu'il est alloué un jeton de présence de 300 € au président et au président suppléant et un jeton de présence de 150 € aux autres membres éligibles.

Vous avez dit, Monsieur le Ministre, que les montants des jetons de présence payés par le SPF Sécurité sociale aux membres de la Commission ne seront pas soumis à l'ONSS et seront communiqués par le SPF Finances à l'INASTI.

Vous rappelez également que l'INASTI est chargée de prendre des décisions en matière de dépistage des personnes exerçant une activité indépendante sans être affiliées.

En ce sens, et dans le cas où les intéressé.e.s verseraient habituellement et en ordre principal une activité salariée ou bénéficieraient d'allocation de chômage, ils seront considérés comme assujetti non cotisants pour autant que leur revenus d'indépendant n'atteignent pas le seuil cotisant de l'indépendant à titre complémentaire de 1 621,72 €.

Si les montants perçus dépassent ce seuil, ils seront redevables de cotisations sociales au statut social des travailleurs indépendants.

Si l'on divise donc le seuil cotisant de 1 621,72 € par le montant prévu pour un jeton de présence, nous obtenons la possibilité pour le Président et son suppléant d'assister à 5,4 réunions et pour les autres membres d'assister à 10,8 réunions sur une année sans qu'ils ne soient redevables de cotisations sociales au statut social des indépendants.

Het RSVZ is belast met het opsporen van kunstenaars die een zelfstandige activiteit uitoefenen maar niet aangesloten zijn. Als zij werknemer zijn of een werkloosheidsuitkering ontvangen, zullen ze als onderworpenen die geen bijdragen betalen beschouwd worden, voor zover hun inkomsten als zelfstandige onder de drempel van 1.621,72 euro voor sociale bijdragen in bijberoep liggen. Daarboven moeten ze socialezekerheidsbijdragen betalen. Dat betekent dat de voorzitter 5,4 vergaderingen en de andere leden 10,8 vergaderingen per jaar kunnen bijwonen zonder

- Cela paraît-il réaliste d'imaginer qu'un membre de la commission devienne de facto assujetti à la sécurité sociale des indépendants à titre complémentaire? Car il paraît évident que la CTA se réunira plus que 5,4 ou que 10,8 fois sur une année civile.

- Lorsque vous terminez en disant dites qu'il est fort probable qu'il qu'ils ne seront pas assujetti au statut social des travailleurs indépendants à l'INASTI parce qu'il s'agit d'un organe interne du SPF, quels éléments vont être déployés pour garantir cela?

- Une modification de la législation concernant les jetons de présence est-elle prévue dans la foulée?

03.02 David Clarinval, ministre: Madame Leroy, en ce qui concerne votre question sur l'assujettissement en tant qu'indépendant à titre complémentaire, je peux vous dire que l'assujettissement au statut social des travailleurs indépendants est soumis à des prestations réfragables, à charge pour la personne qui conteste d'apporter la preuve contraire.

Dès lors que l'INASTI reçoit une communication fiscale de revenus ou profits de travailleurs indépendants, en règle générale, il est tenu d'interroger le bénéficiaire des revenus sur leur origine. L'assujettissement n'est donc pas établi de manière automatique mais après un examen au cas par cas consécutivement à la communication fiscale. Lorsque la preuve est apportée que l'activité en cause n'est pas une activité indépendante, aucune mise en demeure d'affiliation à une caisse d'assurance sociale n'est notifiée.

Les membres qui siégeront au sein de la Commission du travail des arts ne seront pas des assujettis au statut social des travailleurs indépendants si les conditions mentionnées ci-après sont remplies. En effet, j'ai indiqué pendant l'échange de vues que nous avons eu vendredi qu'il est fort probable qu'ils ne seront pas assujettis au statut social des travailleurs indépendants à l'INASTI parce qu'il s'agit d'un organe interne du SPF.

Vous me demandez quels éléments seront déployés pour garantir cela. La notion d'activité professionnelle indépendante requiert que soient remplies certaines conditions qui ne semblent pas être toutes présentes concernant l'activité au sein de la Commission du travail des arts. Ainsi, les membres de cette commission siégeront de manière collégiale au sein d'une assemblée, autorité administrative créée par une loi, gérée et contrôlée par le SPF comme tout autre organe interne de ce dernier, dépourvue de personnalité juridique propre. Les mandats ne seront dès lors pas exercés à titre privé mais dans le cadre d'une mission de service public interne au SPF Sécurité sociale.

La situation serait tout autre si l'activité en cours était exercée, par exemple, via un accord-cadre à la suite d'un appel à candidatures pour collaborer avec des tiers, entreprises en personnes physiques disposant d'une personnalité juridique propre, pour accomplir la mission légale.

En ce qui concerne la qualification et la taxation fiscale des jetons de présence, cela relève de la compétence exclusive du ministre des

bijdrageplichtig te worden.

Is het normaal dat een lid van de commissie aan de sociale zekerheid voor zelfstandigen in bijberoep onderworpen kan worden? Kunt u garanderen dat de leden niet aan het sociaal statuut van zelfstandigen bij het RSVZ onderworpen zullen worden? Zal de wet op het presentiegeld gewijzigd worden?

03.02 Minister David Clarinval: De onderwerping aan het sociaal statuut der zelfstandigen is gebonden aan een weerlegbaar vermoeden van prestaties, waarbij degene die dit betwist het bewijs van het tegendeel moet leveren. Het RSVZ is verplicht de begunstigde van de inkomsten te ondervragen over de oorsprong ervan. De vaststelling van de onderwerping aan het sociaal statuut der zelfstandigen gebeurt na een onderzoek geval per geval, dat plaatsvindt na de belastingaangifte. Indien het geen zelfstandige activiteit betreft, zal er geen ingebrekestelling volgen voor de aansluiting bij een sociaal verzekeringsfonds.

De leden van de Kunstwerkcommissie zullen niet aan het sociaal statuut der zelfstandigen onderworpen worden. Ze zullen op een collegiale manier zitting hebben in een bij wet opgerichte administratieve overheid, die door de FOD beheerd en gecontroleerd wordt en niet over een eigen rechtspersoonlijkheid beschikt. De mandaten worden dus niet als privépersoon uitgeoefend, maar in het raam van een interne opdracht van openbare dienstverlening. De kwalificatie van en de heffing op de presentiegelden zijn een exclusieve bevoegdheid van de minister van Financiën.

Finances.

03.03 Marie-Colline Leroy (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, je vous remercie. Je relaierai les conditions.

Vous évoquez "la forte probabilité". Je ne sais pas si cela signifie que cela devra être confirmé. J'imagine que, lorsqu'on connaîtra les contours très précis de l'organisation de la Commission, cela devrait apparaître très clairement, afin que cette question ne revienne pas continuellement. J'imagine que ce n'est pas un exercice très compliqué de l'ajouter tel quel dans la loi ou dans l'exposé des motifs - je ne sais pas très bien comment. À mon avis, c'est une question qui risque de revenir régulièrement et le cadre que vous définissez, une fois confirmé, sera intéressant; il faut s'assurer de ne jamais se trouver en difficulté.

03.04 David Clarinval, ministre: Pour être clair, et puisque nous partageons le même objectif, je propose que cela figure dans l'exposé des motifs. Je pense que cette modification permettra de clarifier totalement les choses.

03.03 Marie-Colline Leroy (Ecolo-Groen): Men zou dit moeten verduidelijken in de wet of in de memorie van toelichting, om de laatste twijfel weg te nemen.

03.04 Minister David Clarinval: Ik zal voorstellen om dit in de memorie van toelichting te verduidelijken.

03.05 Marie-Colline Leroy (Ecolo-Groen): Je vous remercie.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

La réunion publique de commission est levée à 11 h 57.
De openbare commissievergadering wordt gesloten om 11.57 uur.